

+

Lov og Evangelium

ISSN 2387-5275

NR. 10

DESEMBER 2021

57. ÅRGANG

Foto: Hjørungnes

«Det folk som vandrer i mørket, skal se et stort lys. De som sitter i dødsskyggens land, over dem skal lyset stråle.» Jes 9:2

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

BLADET LOV OG EVANGELIUM

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon.
Det er gratis og kommer med 10 nummer i året.
Frivillige gaver kan sendes kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseendring:
Fredrik Heian, Skreåvegen 90,
4440 Tonstad. Tlf. 901 94 758
E-post: fredrik_heian@hotmail.com

Redaktør: Ingar Gangås, Følstadvegen 135,
7690 Mosvik. Tlf. 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Redaksjonsråd: Per Bergene Holm,
Dag Rune Lid og Ragnar Opstad
Layout: Olav Gangås

NORSKLUTHERSKLEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

Formann: Fredrik Thorbjørnsen, Hemsgata 54
3242 Sandefjord Tlf. 905 95 749
E-post: fredrtho@online.no

Sekretær: Martin Fjære, Valberggrenda 13 A,
3160 Stokke. Tlf. 979 89 427
E-post: sekretar@nll.no

Kasserer: Valberggrenda 13 B,
3160 Stokke. Tlf. 33 33 89 01
E-post: fossnes.kontor@gmail.com

Bankgiro: 3000 22 26193 / Vippsnr. 15095
Svensk kontonr.: 8169-5, 694 381 912-5
Dansk kontonr.: 7604 1734369

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme arven fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Valberggrenda 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00

E-post: bibelskolen@nll.no
Bankgiro: 3000 22 26193 / Vippsnr. 15095

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 995 09 060
E-post: pbholm@online.no

INTERNETT: www.nll.no

Juleevangeliets storhet

«Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss.»

Gal 3:13

Det er så meget *skjønt* ved julens budskap. Og vi gjør rett i å dvele også ved det.

Men vi må heller ikke glemme at julenatt er Jesu første skritt på hans dype fornedrelsesgang. «Ordet ble kjødt». «Han ble fattig da han var rik». «Han ble gjort til synd for oss». «Han ble en forbannelse for oss».

Det var ingen idyll Jesus trådte inn i. Men det var en herlighet han forlot. Og den verden han kom til, tok ikke imot ham; hver dag han levde her nede, måtte for ham være en lidelse. Og til sist ble han hengt på forbannelsens tre som en forbryter.

Men nettopp denne gru viser juleevangeliets storhet. For så høyt elsket han menneskene at han var villig til å gå inn under deres kår for å frelse dem. Og nettopp ved selv å bli en forbannelse, kjøpte han oss fri fra lovens forbannelse. Fordi han tok straffen, skulle vi gå *fri*.

*Fredrik Wisløff, «Hvil eder litt»,
Luther Forlag, Oslo 1974*

«I denne søte juletid»

Av Lars Aanestad

Salmen «I denne søte juletid» av Hans Adolph Brorson ble utgitt i «Nogle Julepsalmer» i 1732.

Mens «Her kommer dine arme små» er en salme for barna, så er dette en salme for de voksne – for den troende. Det er en festsalme av de få, en fulltonende lovsang og takk til Gud for julens store gave.

*Din lov skal høres, Frelsermann,
så vidt og bredt i verdens land
at jorden den skal ryste.*

Ja, «helvede skal skjelve ved vår julesang å høre».

Midt i denne salmen står det merkelige verset som på en måte skiller seg ut fra de andre, verset om «korsets hårde tvang» Det kan bare bli forstått ut fra dikterens personlige opplevelser i den tid disse salmer ble til. Det var i 1732 at hans mor

døde. Og det var i denne tid *det* hendte som mer enn noe annet ble et kors for Brorsons tanke: At hans eldste sønn ble sinnssyk. Så var det ikke å undres på at lovsangen ble blandet med «gråt og dype sukke».

*Blandes enn vår frydesang
med gråt og tunge sukke,
så skal dog korsets hårde tvang
meg aldri munnen lukke.
Når hjertet sitter mest beklemt,
da bliver frydens harpe stemt
at den kan bedre klinge,
så korset selv, når Jesus vil,
må også hjelpe sjelen til
en lovsang ham å bringe.*

Hentet fra «Kristen sang og musikk»,
Runa Forlag, Oslo 1962

Innhold, Desember 2021

Juleevangeliets storhet. Av Fredrik Wisløff	side 2
«I denne søte juletid» Av Lars Aanestad.....	side 3
I dag er det født dykk ein frelsar. Av Ragnar Opstad	side 4
Reisebrev fra Bolivia. Fra Marit og Ingar Gangås.....	side 5
Gud ble menneske. Av Lars Fossdal	side 10
Møtekalender.	side 11
Frelsens hjelm og Åndens sverd. Av Sigbjørn Agnalt	side 15
Guds kjærlighet – verdens hat. Av Carl Fr. Wisløff	side 18
Åndens sverd. Av Ludvig Hope	side 19
Musikkens hensikt (Del 2). Av Frank Garlock.....	side 21
«Min sjel, lov Herren!» Av C. Skovgaard-Petersen	side 24

I dag er det født dykk ein frelsar

Av Ragnar Opstad

Desse orda vart sagt til hyrdingane jule-natt. Dei same orda er like aktuelle i dag. Herren er den same. Ordet er det same.

Desse to orda: «I dag», står fast. «I dag er det født dykk ein frelsar...»

I dag! Eg veit ikkje korleis du har det, men du har uansett fått ein frelsar – i dag! Så treng du ikkje gå og venta på noko anna, eller venta på ein annan dag eller ei anna frelse. Dette er ei frelse for alle menneske, «ei glede for alt folket».

Skulle det gjelda meir ein annan dag enn i dag? Kva nytte ville det vera for oss om det ikkje skulle gjelda for oss i dag? Tenk om dagen i dag skulle vera din siste, men at du av ei eller anna årsak måtte venta eit par dagar til det skulle gjelda for deg. Då ville du vera fortapt!

Du kjenner deg kanskje uskikka til å ta til deg dette? Det er svært kor vanskeleg det skal vera for oss å ta imot alt av nåde.

Herren har aldri nemnt noko om at vi skal ha det på ein bestemt måte for å kunna ta imot nåde for ingenting, vel å merka: for ingenting!

Vil du setja vilkår for å ta imot Guds nåde, så viser Skrifta deg til dei ti Guds bod. Då må du oppfylle lova.

Ser du at den vegen er stengd, så må du motta nåde som nåde! Slik som du er og har det her og no!

Ein dag vart det ropa ut: «Det er fullført!» Då var alt det ordna som vi hadde bruk for til frelse. Det står ikkje noko att.

«Nåde, ja, nåde for ingenting får jeg fra Golgata smake».

«I dag er det født dykk ein frelsar».

«Herre, no kan du la tenaren din fara herifrå i fred, etter ditt ord, for augo mine har sett di frelse», sa Simeon (Luk 2:29-30).

Kva såg Simeon? Han såg Guds frelse til seg i Jesus-barnet. Skal du sjå Guds frelse for deg, må du sjå det same som Simeon. Du må sjå på Jesus. Jesus er Guds frelse for deg som det var for Simeon. Guds frelse for deg og meg er ein person. Ein person som har teke på seg og ordna opp for oss innfor Gud. Du blir *aldri* meir verdig til Guds nåde enn den i deg sjølv fortapte syndar som du er, liksom Guds nåde ikkje blir større enn han alt er. Du treng difor ikkje vona på noko som skal bli betre i framtida enn det alt er!

Alt lukkast for Jesus på våre vegne. Det var det Simeon såg i barnet. Dermed var han reiseklar.

Så har vi like stor grunn som Simeon å fara herifrå i fred. Endå meir sidan Jesus no har proklamert sin siger med orda: «Det er fullført!»

Simeon måtte stola på det som frelsaren skulle koma til å gjera på hans vegne. Vi skal få stola på det som alt er gjort på våre vegne.

L&E

**Redaksjonen ønsker våre
lesere en velsignet julehøytid!**

Reisebrev fra Bolivia

Fra Marit og Ingar Gangås

Det ble på mange måter en annerledes tur til Sør-Amerika denne gangen. Hvem skulle ha trodd for et par år siden at det ville bli «vanlig» å ha på seg munnsbind, både under den lange flyreisen og under hele oppholdet der ute? Eller at stengt grense landeveien mellom Bolivia og Peru skulle forhindre oss i å besøke begge land der Såmannen arbeider?

Vi ble på forhånd anbefalt å velge det bolivianske flyselskapet BOA i samarbeid med det spanske Iberia for å komme oss mest mulig direkte til Bolivia. Så får Peru vente til neste tur.

Det skulle gå hele 52 timer fra vi startet hjemmefra og til vi var framme i Sucre – med utvidet PCR-test til 2 500 kr. pr. person, overnatting underveis og en god del ventetid i forbindelse med mellomlandingene i Oslo, Madrid og Cochabamba (Bolivia).

En time forsinkelse ved ankomst gjorde lite fra eller til, men det var godt å se Pastora og René vinke bak de store vinduene i andre etasje i terminalbygget da vi kom ut av flyet. Enda en gang går takken til Gud som førte både oss og bagasjen trygt fram. Salme 91:11 var godt reiseord nok en gang: «Han skal gi sine engler befaling om deg, at de skal bevare deg på alle dine veier».

Også denne gangen la det seg til rette med en plass å bo, i en liten «kjellerleilighet» hos et kristent ektepar, øverst oppe i byen Sucre, i 3 000

meters høyde. Beliggenheten førte til mye gratis trim opp og ned til Såmannens kontor lenger nede i byen!

Møte med de nasjonale

Neste morgen var det samling med de ansatte: Carmen og Gonzalo, Graciela og Joel, Pastora og René. Gjensynsgleden var stor. Vi så med en gang at Gonzalo var mye bedre av sukkersyken. Det er et takkeemne.

Men det var svært å høre om alle dem som var blitt rammet av Covid, både i deres egne familiekretser og kjente ellers. René fortalte at i hans område la de bare de døde ut på gata da det sto på som verst. Renovasjonsvesenet sørget for at de ble samlet opp og kjørt til en felles grav.

Nå er det mange som sliter med arbeidsledighet eller svært små inntekter. Noen er fortsatt redde for å gå ut blant folk.

Noe av det første vi merket oss denne gangen, var at alle gikk med munnsbind, ja, til og med barna gikk rundt med det, og med små desinfeksjonsflasker hengende rundt halsen.

Festdag i Pampa Aceituno

Til tross for restriksjonene ble søndag 10. oktober likevel en merkedag for Såmannens arbeid i Bolivia. Gleden over å samles til «innvielse» av forsamlingslokalet på landsbygda utenfor Sucre by, var påtagelig. Barn,

ungdom, voksne og eldre var samlet i nærmere tre timer, med servering av middag til alle etter møtet. Rafael Veizaga (kjent for noen av dere fra norgesbesøk i 2017) holdt festtalen. Han formante oss til å holde fast ved apostlenes lære og til å samles regelmessig om Guds ord. De helliges samfunn skal vise seg å bli mer og mer viktig i tiden framover, sa han. Åndskampen tilspisser seg og vil bli svært vanskelig fram mot Jesu gjenkomst. Derfor trenger vi å styrkes ved nåden og holde korsets budskap klart fram.

Vann og avløp

Så sent som dagen før samlingen ble det koblet til vann fra landsbyen, slik at et toalett kunne tas i bruk. Nødvendig avløp var blitt gravd ned på dugnad, og gjort klart bare et par dager i forveien.

Fremdeles manglet det dører og vinduer i bygget. Han som hadde kontrakt-en på det, var blitt liggende svært syk i korona, så alt snekkerarbeid var forsinket.

Men ingenting kunne legge en demper på gleden og takknemligheten denne dagen. Kylling-middag til 80 personer ble tryllet fram på et svært enkelt kjøken. Gassovnen var en gave fra en av medlemmene, og andre hadde gitt eller lånt det som måtte til. Frontveggen i møtesalen var blitt pusset med gips kort tid før samlingen. Det var også en gave. Samme person hadde gitt 100 sekker med gips, fikk vi høre, og de mente at det kanskje kunne være nok til alle tak og vegger!

Det gjenstår mye på at bygget er helt ferdig, men hva gjør det, når en allerede nå kan bruke det som det er?

Yamparaez

Neste lørdag var avsatt til besøk i quechualandsbyen Yamparaez.

– Vil dere ha middagen før eller etter møtet? Slik lød spørsmålet allerede før vi hadde rukket å sette oss rundt langbordet der møtet skulle være – i en overbygd gårdsplass, med lyse plastplater til tak. Det gir en god og behagelig temperatur her på høgsletta. Vinden kan ta godt tak i dette flate og åpne landskapet. Vi befinner oss på samme sletta som flyplassen, omtrent 45 minutters kjøring fra sentrum.

Så var det bare å tale på full mage etterpå. Men de lytta godt etter. Det var åpent å tale.

– Vi må få høre mer, kan dere love oss mer regelmessig opplæring?

– Jo, det må vi prøve på, svarte René. Og så er dere velkommen til bibelundervisning på det nye senteret vårt.

Joel døpte tre brødre i Pampa Aceituno

Det er ikke enkelt å rekke over alt. Men René har lovet troskap, og han sparer seg ikke.

Sentrumsmenigheten

Påfølgende søndag var det møte i sentrum, der vi også har kontor og boklager. Gonzalo delte ut et nytt nummer av Såmannens blad og ønsket den enkelte velkommen. Det er ikke antall tilstedeværende som betyr mest. Men vi kan ikke nekte for at vi var spente på hvor mange som ville komme. Da vi reiste hjem for vel et og et halvt år siden, kunne det gjerne møte 30-35 personer med stort og smått. På julemøtet var vi

På vei til landsbyen Yamparaez som er synlig bak i horisonten.

over femti. Hva hadde koronaen ført til, med lange perioder uten møter? Mange har også flyttet fra byen for å finne seg arbeid andre steder. Men vi ble ca. 25 personer til slutt, da alle var kommet, noen litt ut i møtet.

Tilbake til hverdagen

Festforsamlingen var borte da vi samlet oss til møte i Pampa Aceituno 14 dager etter innvielsen. Det blåste en inntrengende kald vind. Fremdeles ingen dører og vinduer. I skrivende stund er de montert! Men det varme «takkemåltidet», i første rekke beregnet på oss to nordmenn etter det vi forsto, gav oss litt varme i kroppen. Så begynte det å komme noen tilhørere etter hvert, ikke helt presise, men kanskje var vi 40 samlet til slutt, halvparten var søndagsskolebarn. De fikk lov å gå hjem etter hvert på grunn

av den leie vinden og kulden. Og vi andre fant fram det vi hadde med oss av klær, og med lånte tepper i tillegg, «hutret» vi oss igjennom møtet. Ingar talte kort om døperen Johannes i ørkenen, om folket som kom til Jordan for å bekjenne sine synder, om fariseerne og de skriftlærde fra Jerusalem som bare var kommet av nysgjerrighet eller for å sette profeten fast – og om Jesus, Guds Lam, som lot seg døpe for å gå inn under alle våre synder. Fra denne dag var alle våre synder lagt på ham. Han bar dem opp på Golgata kors og døde som vår stedfortreder. Vår eneste redning er å ta imot ham som vår frelser.

– Du slipper å streve med dine synder og gjøre så godt du kan! Du blir frelst ved å «høre» og ta imot det som Jesus allerede har gjort, ikke ved å «gjøre» noe.

Flere fra Yamparaez ønsker opplæring.

Noen har allerede grepet Ordet om Jesus – og sett seg løst og fri fra sine synder. Det merkes på sangen og vitnesbyrdet. Andre strever fortsatt, det merkes også.

Det gjelder himlen!

Vi skulle ha skrevet mer – om søndagsskolearbeidet, ungdommene som samles til bibelstudium, Lutherjubileet på reformasjonsdagen som vi fikk være med på, alle hilsningene vi skulle overbringe m.m. – men vi får nøye oss med dette glimtet for denne gang.

Når alt kommer til alt, dreier det seg om å nå målet – for oss alle!

Vi ble helt konkret minnet om det. Vilma (søster til Gonzalo), som har vært diakonisse og et trofast vitne i tiden etter at hun leste seg frelst og fri gjennom Roseniuslitteraturen,

døde mot slutten av oppholdet. Kreftsykdommen brøt henne gradvis ned. Hun ble 62 år. Vi hadde bedt om at hun måtte få leve så vi fikk treffe henne igjen. Hun var reiseklar. Hennes siste smil er et stort og kjært minne å ta med seg hjem etter denne turen. Nå er hun fremme. Målet er vunnet.

Det er det som er det avgjørende. At utgangen fra dette livet – og inngangen til det neste – blir slik at vi får møte Jesus, og får være sammen med ham og alle de hellige, ja tenk, i all evighet!

L&E

Gud ble menneske

Av Lars Fossdal

I Lukasevangeliets andre kapittel forkynner engelen for hyrdene på marken: «For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren – i Davids stad. (...) Og med ett var det sammen med engelen en himmelsk hærs-kare, som lovpri-ste Gud og sa: Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag» (v10-14). Gud, Herren, var blitt mennesket Jesus Kristus.

Julehøytiden minner oss om denne store og evige sannhet. Den evige og sanne Gud, himmelens og jordens skaper, kom ned til jord i syndig kjøds lignelse.

Sann Gud og sant menneske

Da Jesus fra Nasaret gikk omkring i Israel, var det Gud som i et menneskes lignelse gikk omkring. Da han kalte Matteus, var det også Gud som kalte ham. Da Jairus gikk til mennesket Jesus fra Nasaret for å få hjelp for den syke datteren sin, var det også Gud han møtte – uten å vite det. Og hjelpen han fikk av Jesus var også Guds hjelp. Når Marta, Maria og Lasarus fikk besøk av mennesket Jesus, var det også Gud som besøkte dem. Jesus var en åpenbaring av Gud (Joh 17:4). Jesus sa til Filip og disiplene at den som har sett ham, har sett Faderen. Jesus var sant menneske og sann Gud samtidig.

Gud ble mennesket Jesus Kristus

for å gjenopprette syndefallet. Syndefallet skjedde ved et menneske, og derfor måtte også frelsen komme ved et menneske. Han kom for å knuse slangens hode og gjenopprette fred med Gud slik at menneskene igjen kunne få del i det evige liv.

Djevelen satte alle krefter inn på å seire over Jesus. Allerede fra hans fødsel angrep djevelen ham. Herodes ville drepe ham da han ble født, og foreldrene måtte flykte med barnet til Egypt. I Nasaret prøvde folket å dytte Jesus utfor en fjellskrent, en annen gang prøvde de å steine ham. Når djevelen ikke fikk drept ham, prøvde han på alle mulige måter å friste Jesus til fall. Men Jesus seiret over ham ved å si: «Det står skrevet!». Han brukte aldri sin allmakt til egen vinning, men ga frivillig avkall på å være Gud lik. Han tok på seg en tjeners skikkelse for å ordne en frelse for oss.

Som sant menneske oppfylte Jesus alle Guds bud. Han elsket Gud av hele sitt hjerte, av all sin sjel og av all sin makt. Han elsket sine medmennesker som seg selv. Slik han ville andre skulle være mot ham, slik var han imot alle andre – også de som var hans fiender. Han er Guds rettferdighet i et sant menneske. Og denne rettferdigheten er for alle mennesker og over alle som tror (Rom 3:22). Videre står det at alle som har syndet blir rettferdiggjort uforskyldt av Guds nåde ved

Møtekalender

Desember

2.-5. Ørsta *Martin Fjære*

4.-5. Årnes *Bjarne Gjuvsland*

11.-12. Langli
Per Bergene Holm

11.-12. Elverum

**29.des -1. jan. Nyttårsleir på
Bibelskolen på Fossnes**
*Dan Hesselund (DK),
Odd Eivind Høyvik m.fl.*
*Informasjon og program, se på
www.nll.no*

Januar

5.-9. Gyland, Sira
Bjarne Gjuvsland

8.-9. Askim
Lars Fredrik Ellingsen

9. Årnes *Martin Fjære*

15.-16. Elverum *Martin Fjære*

26.-30. Bangsund
Per Bergene Holm

forløsningen i Kristus Jesus (Rom 3:23-24). Gud kler den som tror på Jesus i Jesu rettferdighet.

Måtte til Golgata

Etter å ha blitt prøvd i alt i likhet med oss mennesker uten å synde, gikk hans vei mot Golgata. Mennesket Jesus var lydig mot Guds vilje like til det å gi sitt liv på korset for all verdens synd. Hans død brakte soning for alle menneskers synder mot Gud. Uten at blod blir utgytt får vi ikke forlatelse for våre synder hos Gud. Jesu blod på korset virket så kraftig hos Gud at han lot seg

evig forsonne. Det er fordi Jesu blod også var Guds Sønns blod (1Joh 1:7). Det er derfor Jesu blod har så stor en kraft og virkning. Om våre synder er røde som purpur og skarlagan – det er ekte farger som ikke går bort og som ikke kan blekes – skal de bli hvite som snø og ull (Jes 1:18). Det er menneskelig sett helt umulig, men i møte med Guds Sønns blod blir fortapte syndere, som tror på Jesus, vasket hvite som snø og ull for Gud.

«Før opp til himmelen»

Etter at han hadde fullført sitt livs-

verk, dro han opp til himmelen igjen. Korahs barn profeterte om dette i Salmenes bok (47:6) og skrev: «Gud fór opp under jubelrop». Jesus klargjør dette for oss i Johannesevangeliet (3:13): «Og ingen er steget opp til himmelen uten han som er steget ned fra himmelen, Menneskesønnen, som er i himmelen». Paulus skriver i Efeserbrevet (4:8-10): «Han som steg ned, er den samme som fór opp over alle himler for å fylle alt». Mennesket Jesus er Gud. Det samme ser vi i Salme 45. Her kalles han for konge, «den fagreste blant menneskenes barn» – og Gud.

«Gud fór opp under jubelrop.» Faderen, Ånden og englene i himmelen jublet. Nå var slangens hode knust, syndefallet var gjenopprettet. Syndere kan nå rettferdiggjøres ved troen på Jesus og bli aldeles hvite som snø. Gud kan igjen bo i de troendes hjerter og være deres Gud. Det er blitt fred mellom Gud og den troende, og Gud har velbehag i de troende. Dette er gaven Gud gir oss (Ef 4:8).

Frelse for deg

Når Jesus kommer til deg gjennom sitt Ord, er det Gud selv som kommer til deg. Når Jesus blir stor for deg, er det Gud som blir stor for deg. Når du går til Jesus med din synd og nød, er det også til Gud du går til. Ærer du Jesus, ærer du også Gud. Ærer du ikke Jesus, ærer du heller ikke Gud (Joh 5:23).

På dommedag, skal vi møte Jesus igjen som sann Gud og sant menneske. «Og han [Faderen] har gitt ham [Søn-

nen] makt til å holde dom, fordi han er en menneskesønn» (Joh 5:27).

Den store, evige og allmektige Gud ble sant menneske for å gjenopprette syndefallet. Det kostet Gud dyrt å gjenopprette syndefallet. Han ofret sin enbårne sønn, og for Sønnen medførte det å gi avkall på å være Gud lik og bli et sant menneske med alt det som det innebar av lidelse og smerte. Han ble foraktet, forkastet og måtte smake helvetes pine. Du ble kjøpt fri fra dine synder og syndens makt over deg for at du skulle bli et Guds barn.

Du som har tatt imot denne frelse, er salig. Gud kommer ikke lenger dine synder i hu. Blir du værende i denne frelse skal du en dag gå inn gjennom portene til den nye stad, Jerusalem, som er steget ned fra himmelen til den nye jord. Du skal få leve evig i Guds herlighet fordi fallet er fullkomment gjenopprettet. Da skal Gud tørke bort hver tåre fra dine øyne, døden skal ikke være mer, heller ikke sorg, skrik og pine skal være mer, for de første ting er veket bort.

Har du ikke tatt imot denne frelse, så ta imot den nå. Du får del i den ufor-skyldt. Gud har gjort alt som måtte gjøres for at du skulle bli frelst fra dine synder og ikke gå evig fortapt. Kan du la denne frelse gå fra deg?

Allmektig og allvitende

Han er hellig, han er sannheten, han er rettferdig og kjærlig, han er allvitende. Han er en fullkommen Gud. Han er sitt eget råd og trenger ingen hjelp av andre. Han er allmektig. Han skaper av

intet, ved å byde, står det der. Han har makt over alle og alt. Han er den som en gang skal dømme alle mennesker etter deres gjerninger og skape en ny himmel og en ny jord – uten synd.

Gud skapte universet, et enormt skaperverk. Hvordan kan solen, som er så stor og veier så mye, stå stille i himmelrommet mens planetene går rundt i sine baner? Hvordan kan den lyse og varme nå i 6 000 år uten at den har minket i omfang og kraft? Så finnes det i himmelrommet milliarder av slike solsystemer som den vi tilhører og som er mange ganger større enn vårt, Melkeveien. Det vitner om Guds storhet, hans evige kraft og guddommelighet.

I Jesajaboken (45:18) står det at Gud skapte ikke jorden til å være øde, men dannet den (i motsetning til alle de andre planetene) til bolig for folk. Han hadde en plan med universet og jorden. Jorden var et paradys, alt var overmåte godt. Gud og menneskene vandret sammen, det var fred, rettferdighet, kjærlighet, glede og liv. Ondskap, urettferdighet, lidelse, nød og død var helt ukjent.

Barn – ikke roboter

En dag kom den falne engelen inn i Edens hage. Hans plan var å stjele Adam og Eva og dermed hele menneskeslekten fra Gud, myrde dem – ta fra dem det evige livet og ødelegge alt Gud hadde skapt. «Har Gud virkelig sagt?» – slik begynte han. Gud tillot dette, for menneskene var ikke ferdigprogrammerte roboter til å tro og følge Gud. Nei, de var skapt i hans bilde og

skulle som selvstendige individer velge hvem de ville tilhøre, tro og følge, Gud eller satan.

Dessuten hadde Gud en hovedplan med hele skaperverket, det var å vise sin herlighet. I Efeserbrevet (1:4-6) leser vi at han utvalgte oss i Kristus før verdens grunnvoll ble lagt, «for at vi skulle være hellige og ulastelige for hans åsyn. I kjærlighet har han forut bestemt oss til å få barnekår hos seg ved Jesus Kristus, etter sin viljes frie råd, til pris for sin nådes herlighet (storhet), som han gav oss i Den elskede». Han ville ha mange barn som fylte himmelen. Til å fullføre denne sin plan skulle han bruke djevelen og syndefallet.

I fristelsens øyeblikk så Eva at treet var godt å spise av, det var en lyst for øynene og et prektig tre. Det skulle gi henne forstand, hun skulle få sine øyne åpnet og kjenne godt og ondt slik Gud gjorde det. De skulle bli lik Gud! Eva valgte så å ta av treet og spise, og hun ga også til Adam. Han valgte også å spise av det, enda Gud hadde sagt til ham: «Den dag du spiser av det [treet], skal du visselig dø» (1Mos 2:17). Syndefallet var et faktum. Tyven, djevelen, hadde stjålet, myrdet og ødelagt alt det Gud hadde skapt. Adam og Eva ble forvandlet til onde mennesker, til syndere. Jorden ble forbannet og hele skaperverket sukker fremdeles og er i smerte inntil nå.

Gud ble borte for Adam og Eva. Også freden, rettferdigheten, gleden og livet i Eden ble borte. Djevelen var blitt deres fyrste. Med sin ånd, vantrens ånd, styrte han deres hjerter. Etter-

som slekten ble større, så Gud at menneskenes ondskap var stor på jorden. Deres hjertes tanker og påfunn var onde den hele dag. Menneskeslekten var fordervet for Guds åsyn, den var full av urett. Guds skaperverk var raset. Hva gjør så Gud? Samler han alt sammen og forkaster det for å begynne på nytt? Nei, han fullfører planen han hadde fra før verdens grunnvoll ble lagt, at han skulle gjenopprette det synden hadde ødelagt.

Løftet om frelseren

På syndefallets dag ga Gud Adam og Eva et løfte om kvinnens ætt som skulle komme og knuse slangens hode. Det innebar at Gud skulle bli menneske. Da Eva fikk Kain, trodde hun at dette barnet var frelseren. Men hun fant fort ut at han også var en synder.

I første Mosebok (49) profeterer Jakob om hva som skal skje med sine sønner i de siste dager. Om Juda sier han at fredsfyrsten skal komme fra hans ætt. Han skal herske over fiendene og alle skal bli ham lydige. Dette handler om kvinnens ætt, om frelseren.

Det som sies i Jesaja (9:1) må vel kunne stå som en situasjonsbeskrivelse for tilstanden på jorden etter syndefallet, selv om vi også kan oppleve bra tider innimellom. Mørke, trengsel og vanære råder over folkene, det er syndens følger. Men i det samme kapitlet lover Gud at det ikke skal være slik alltid. Nei, Gud vil føre ære over jorden. Et stort lys skal skinne for dem som vandrer i mørket og sitter i dødsskyggens dal. Det skal igjen bli glede, som når hærfang skiftes, som

når far, var tatt til fange, settes fri og kommer hjem igjen. Fiendens makt skal være brutt slik som Gideon med sine 300 mann seiret over midianittene – en Gudgitt seier. Profetien fra Jesaja oppfylles når Jesus tar bolig i Kapernaum, han som er barnet som er oss født og sønnen som er oss gitt til frelse. Det var dette Gud lovet Adam og Eva ved kvinnens ætt.

Da Guds veldige sønn trådte inn i verden som menneske, sa han: «Se, jeg kommer – i bokrullen er det skrevet om meg (foreskrevet meg) – for å gjøre din vilje, Gud» (Heb 10:7). «Å gjøre din vilje, min Gud, er min lyst, og din lov er i mitt hjerte» (Sal 40:9). Dette er «kvinnens ætt», den nye Adam, han som skulle knuse slangens hode.

I skapelsesberetningen omtaler Gud seg i flertall. Han sa: La oss gjøre mennesker i vårt bilde og etter vår lignelse. Han kaller seg selv for «oss» og «vår». Også hos Jesaja (6:8) ser vi dette: «Da hørte jeg Herrens røst: Hvem skal jeg sende, og hvem vil gå for oss?» Gud er én Gud og samtidig har han åpenbart seg for oss som tre: Gud Fader, Guds Sønn og Gud Den Hellige Ånd. Den andre personen i guddommen, som er Gud, er nå blitt et sant menneske. Frivillig, av kjærlighet til Faderen og menneskene, ga han for en tid – 33 år – avkall på å være Gud lik. Han måtte spise, han ble trett, han var syk, han måtte sove. Han hadde klær på seg og bodde i hus. Han ble funnet i sin ferd å være et menneske. Det er under over alle under: Gud ble menneske, mennesket Jesus Kristus!

Frelsens hjelm og Åndens sverd

Av Sigbjørn Agnalt

«Ta frelsens hjelm og Åndens sverd som er Guds ord.»

Ef 6:17

Til rustningen hører også hjelmen og sverdet. Hjelmens oppgave er å beskytte hodet, det kan ikke skjoldet dekke hvis soldaten samtidig skal kunne se noe. I en situasjon hvor fienden stadig angriper er det helt avgjørende med fri sikt og godt overblikk. Det vern og den trygghet som hjelmen er, gir også frimodighet i striden.

Dette vitner også David om i Salme 140:8b: «... du dekker mitt hode på våpengnyets dag». Når angrepene var på det sterkeste og fienden trengte på, hadde han et sterkt vern: Du dekker mitt hode! De fiender David hadde mot seg var listige og onde, men allikevel er han viss på å bli frelst; for «Herren, Israels Gud, er min frelses styrke» (140:8a). Så sterk er frelsens hjelm!

Frelsens hjelm

Derfor – ta også frelsens hjelm! Ta imot den, ha den på, for også den er en del av Guds fulle rustning. Det er ikke en hjelm vi selv har, men Gud gir oss den i og med sin frelse. Igjen lyder det: Bli sterke i Herren, og i hans veldige kraft!

Utrykket «frelsens hjelm» finner vi også i Jes 59:17: «Han kledde seg i rettferdighet som en brynje, og frelsens hjelm satte han på sitt hode». Her

er det vår Herre Jesus det handler om. Han som kom som vår frelser, trengte selv frelsens hjelm. Han visste hva vår frelse skulle koste ham: Han skulle lide meget og bli slått i hjel – men han visste også noe mer; han skulle oppstå etter tre dager. «For å oppnå den glede som ventet ham, led han tålmodig korset, uten å akte vanæren...» (Heb 12:2).

Håpet om frelse

I første Tessalonikerbrev (5:8) skriver Paulus dette om hjelmen: «Men vi som hører dagen til, la oss være edrue. La oss stå iført troens og kjærlighetens brynje, med håpet om frelse som hjelm». Håpet er den tro som ser fremover, til den endelige seier: «til den frelse som er ferdig til å bli åpenbart i den siste tid» (1Pet 1:5).

Det er dette apostelen også skriver om i det fjerde kapitlet i første Tessalonikerbrev (fra v. 14): «For så sant vi tror at Jesus døde og oppsto, så skal Gud ved Jesus også føre dem som er sovnet inn, sammen med ham.» Og han fortsetter i vers 17: «For Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og Guds basun, og de døde i Kristus skal først oppstå. Deretter skal vi som lever, som er blitt tilbake, sammen med dem rykkes, opp i luften for å møte Herren. Og så skal vi for alltid være sammen med Herren». I sannhet; Herren, Israels Gud, er min frelses styrke! →

Når denne frelse beskrives som en hjelm, betyr det at den skal omgi vårt hode. Da gjelder det ikke minst våre tanker, at våre tanker og vår bevissthet alltid har denne «himmelhvelving» – håpet om frelse – levende for seg. Det er derfor apostelen først skriver: «Vi som hører dagen til, la oss være edrue». Den som er edru er klar i hodet, og har denne sannhet levende i bevisstheten. De som hører mørket til, lever i en rus av falske forestillinger.

Djevelen angriper våre tanker og vår kunnskap, vår bevissthet og innsikt til overbevisning og tro. Han angriper med sitt sverd som er løgnens ord. Derfor er det ikke uten grunn Paulus skriver: «Men jeg frykter for at likesom slangen dåret Eva med sin list, slik skal også deres tanker bli fordervet og vendt bort fra den enkle og rene troenskap mot Kristus» (2 Kor 11:3). De falske lærere fører djevelens sverd når de «lurer inn vranglære som fører til fortapelse» (2Pet 2:1). Det fører inn i mørkets rus og en søvn til død.

Lysets barn

«Men dere, brødre, er ikke i mørket, så dagen skulle komme over dere som en tyv. Dere er alle lysets barn og dagens barn. Vi hører ikke natten eller mørket til. La oss derfor ikke sove som de andre, men la oss våke og være edrue» (2Tes 5:4–6).

Når Paulus skriver om de kristne at de ikke er i mørket, men er lysets og dagens barn, og at de ikke er drukne, men edrue, så er det nettopp det som fyller hode og hjerte det handler om.

Lys og dag kommer fra Guds ord, fra den kunnskap og innsikt det gir i vår tanke og overbevisning. «For hos deg er livets kilde, i ditt lys ser vi lys» (Sal 119:130). «Når dine ord åpner seg gir de lys, de gir den enfoldige forstand» (Sal 36:10). «For budet er en lykte og læren et lys» (Ord 6:23).

Åndens sverd

Og da er vi over på den siste del av rustningen: «Ta Åndens sverd som er Guds ord»! Guds ord er Åndens sverd slik vi også leser i Hebreerbrevet (4:12): «For Guds ord er levende og skarpere enn noe tveegget sverd. Det trenger igjennom helt til det kløver sjel og ånd, ledd og marg, og dømmer hjertets tanker og råd».

Guds ord er levende og virksomt, det arbeider i dem som hører og gir akt på det. Det er det eneste som kan gi liv, og som holder oppe og fornyer livet, ja holder oss våkne og edrue. Det er tveegget, dette kan minne oss om de to hovedtemaer i Skriften: Lov og evangelium. Dets gjerning er å trenge igjennom hos oss, helt til det når inn dit det må, inn til hjertet. Der har det en dobbel gjerning: Det dømmer hjertets tanker og råd, til alt ligger nakent og bart for hans øyne som vi har å gjøre med. Dets gjerning er også å legge evangeliet åpent fram for oss, også det må inn i hjertet. Da blir det vår tro og overbevisning. «For med hjertet tror en til rettferdighet» (Rom 10:10).

Ta Åndens sverd! Når Ordet er det sverd som Ånden bruker i sin gjerning, er det ikke noe som er viktigere for deg

Julegleden og den gode strid

Av C. Skovgaard-Petersen

«Alle som satt i rådet, stirret på ham, og de så at hans ansikt var som en engels ansikt.
Apg 6:15

Den andre juledag har fra gammel tid vært kalt St. Stefans dag. Og det med rette. For Stefanus, kirkens første martyr, har noe å si oss om selve julegleden, som vi ikke må glemme.

Han minner oss først om at opp av julegleden vokser den gode strid. Stefanus var full av nåde og kraft. Men nettopp denne gleden over Guds gave førte ham inn i forsakelsen og bekjennelsen og kampen. Han tok kampen opp mot blindhet og treghet, mot vold og løgn. Og dette skyldtes ikke noen tilfeldighet. Det er tvert imot det normale: den gode striden skyter fram av gleden over frelsen.

Men da skjer det atter et under: Striden kveler ikke gleden, selv om den blir aldri så hard. Tvert imot, under striden folder

gleden i Gud seg rikere ut. Om Stefanus står det jo at *hans ansikt var som en engels ansikt*. Forunderlige ord! Løgnen og hatet feiret tilsynelatende triumfer: Var det slik gleden i Gud skulle ende? Her var grunn nok til å bli skuffet og mismodig. Men livet i Gud har sine hemmeligheter, og disse hemmelighetene er ubeskrivelig vidunderlige: *Striden følger med gleden, og ny glede følger med striden.*

For Stefanus ble striden hard like til slutt ... nei, til slutt ble den nettopp lettest! Striden var født av gleden i Gud, og så triumferte gleden over lidelsen. «*Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd!*» Dermed hadde han seiret og var hjemme hos Gud.

Vi må be om at vi selv må få erfare at strid, som er født av frelsesglede, folder gleden ut i all sin fylde (Apg 5:41).

*Fra «Livet under nåden»
Ansgar Forlag, Oslo 1987*

og meg enn at vi lærer Ordet å kjenne og blir fortrolig med det. Så vi lever av det og i det, hører det og bevarer det. Ta du vare på Ordet, så tar det vare på deg! Det er levende og virksomt.

Da har vi også det sverd som vi skal bruke mot djevelen, til å gjøre motstand på den onde dag og bli stående etter å ha overvunnet alt. – Det står skrevet! Så skal vi også få stride for vår neste

med dette sverd: Guds ord, det «som er mektig til å frelse deres sjeler» (Jak 1:21).

For Jesus sier: «Sannelig, sannelig sier jeg dere: Om noen tar vare på mitt ord, skal han aldri i evighet se døden» (Joh 8:51).

Ta frelsens hjelm og Åndens sverd som er Guds Ord!

L&E

Guds kjærlighet – verdens hat

Av Carl Fredrik Wisløff

Hvorfor leser dere slike tekster akkurat i julen? Først leser presten fra alteret om Stefanus som ble steinet. Og fra prekestolen taler han om at de profeter og apostler som Gud sender, skal bli forfulgt og slått ihjel, akkurat som Abel ble slått ihjel av Kain. Er dette tekster som passer seg på andre juledag?

Slik spurte en mann meg etter gudstjenesten. Dette har nok mange undret seg over.

Forklaringen er ganske enkel. Helt fra gammel tid har kirken feiret minnet om Stefanus, den første martyr, på 26. desember. Hvorfor de la dette akkurat til denne dagen, er ikke godt å si. Men det skjedde så tidlig at 25. desember ennå ikke var fastlagt som minnedag for Kristi fødsel. Da julens dato festnet seg i vanlig bruk, var den følgende dag allerede for lengst blitt Stefanus-dag.

På en måte er dette altså en tilfeldighet. Men det kan se ut som noe mer enn en tilfeldighet likevel. For akkurat i julen kan vi ha godt av å lese om Stefanus. Vi kan ha gagn av å ta frem Jesu ord om hvordan det går med de sanne vitner han sender til verden.

For vi har så lett for å gjøre julen utelukkende til en kosefest. Bildet av barnet i krybben blir som et vakkert «titteskap», som vekker sentimentale

stemninger hos oss – akkurat passende til julefeiringen slik den ofte har blitt oppfattet.

Nå er det ikke uten videre noe galt i alle våre juletradisjoner. Det er overdrivelsene og fråtseriet som må kritiseres – og de må kritiseres skarpt. Men det kan bli noe betenkelig også ved familiehyggen og selskapeligheten, dersom vi glemmer at julebudskapet taler om det dypeste alvor.

Det var alvor for Maria og Josef å bli stengt ute fra herberget. Det var alvor for henne som skulle føde barnet sitt i en stall. Det var det dypeste alvor for ham som ble født den natten. Han var kommet for å lide og dø for oss. Over «idyllen» i Betlehem-stallen faller skygger av korset på Golgata.

Vi har godt av å bli minnet om det.

Og så skal vi ikke glemme hva Jesus sa: Har de forfulgt meg, skal de også forfølge dere (Joh 15:20). Som Jesus var fremmed i verden, slik også disiplene hans. Du kan se på Jesu liv og hans forhold til menneskene, så ser du hva hans venner kan vente seg. Ikke alle får det på samme måten, det vet vi jo. Men spenning, motsetninger, ja ofte fiendskap – det vil de troende oppleve fra verdens side.

Jo, tekstene på andre juledag passer i virkeligheten svært godt akkurat i julen.

*Fra «Lyset skinner i mørket»,
Lunde Forlag, Oslo 1976*

Åndens sverd

Av Ludvig Hope

«Og Åndens sverd, som er Guds ord.»

Ef 6:17

De delene av den kristne rustningen vi nå har sett, er slike som blir brukt til vern mot fienden, eller skal gi kraft til å gå mot fienden. Men en soldat må kunne mer enn å stå seg mot angrep. Han må selv gå til angrep. Det er godt å kunne stanse fienden, men det er enda bedre å drive ham bort.

Skal en kristen kunne gå fram, må han være forberedt til «offensiv».

Det er eroblingskrigen som gjør en kristen rik, og under den er det også han mest får oppleve Guds hjelp. Men skal vi kunne «gå på», så må vi ha våpen, og det har vi fått i Guds ord. Med det skal vi slå oss gjennom og hogge oss fram.

En kristen med litt åndelig skjønn vet hvor ofte en blir fristet til å bruke sin kristendom, sin hellighet, sin gudsfrykt og sine mange år i Guds skole som sverd. Alt vi har opplevd av Guds hjelp, mener vi skal slå fienden. Gang etter gang må vi lære om igjen at dette er for mykt stål mot Satans harde nakke.

Det eneste sverd som duger, er Guds ord, når det blir lagt i Åndens hender. Ikke munnen, ikke minnet skal føre sverdet, men Ånden.

Mange kristne slår om seg med bibelord i øst og vest fordi de har god hukommelse, og i et ordsifte kan en nok vinne på den måten. Men ingen må tro at satan

lar seg skremme med slikt.

Han har ingen respekt for det gudsordet som ikke rekker lenger enn til hjernen. Selv kan han Bibelen på fingrene, men det hjelper ham ingenting. Men møter han en åndelig kristen, som har fått åndskraft av Ordet, da må det onde vike. For i Guds ord er det godt stål også når det ligger i hendene på en frelst synder.

Det store spørsmål for oss er derfor å ha innholdet av Guds ord, evangeliets kraft, og frelsens hemmelighet, innarbeidet i vårt indre menneske, så disse blir til levende liv i vår sjel og ånd.

Den likefremme og kloke vei er å bruke Guds ord med bedende, fattig og ydmykt sinn. Da går vi tvert gjennom bokstaven inn til Guds evige kraft.

Å studere Bibelen etter de nyeste metoder og beste forskrifter kan nok være til nytte, men sverd i Åndens hånd blir det ikke uten et sinn som bøyer seg og ber. «Bokstaven slår i hjel, men Ånden gjør levende.»

Det kommer ikke an på *hvor mye* vi leser. Det er mer om å gjøre at vår ånd kommer til ro i Ordet, så vi lærer å grunne på Guds lov, slik at sinnet blir fullt av Guds vilje, Guds frelse og Guds mening med oss. Da vil det lykkes, dette store at ånd rører ved ånd.

Da lærer en kristen å bruke sverdet i kampen.

Den som ikke har noen annen åndsføde enn aviser og romaner, han blir

som en avis og en roman. Den som bruker Bibelen med det rette sinn, han skal få mer og mer av Bibelens ånd og Bibelens kraft i livet sitt.

Han ligner et tre som er plantet ved vannbekker.

Når vi i lange tider har hatt så god anledning til å høre Ordet utlagt av andre, og mange kristelige blader og bøker ser innom døra til oss, blir vi lett fristet til å legge selve Bibelen bort.

Men lever vi mer på kristelige blader, bøker og oppbyggelsestaler enn av selve Guds ord, da vil det nok vise seg en dag at vi er lite i stand til å gå i strid. I de hardeste takene vil vår kristendom vise seg å være upersonlig, fordi vi har lagt oss for mye over i menneskehand og menneskemeninger. Vår kristelige person er bygd opp av materiale fra andre.

Det er godt, så langt det rekker, å få veiledning av andre. Men det rekker ikke langt nok. En annen manns kunnskap i Guds ord kan ikke være nok for meg, fordi jeg i så mange måter er ulik ham. Om jeg ikke selv finner veien bent til Bibelen, vil noe i meg ta skade. Er vi blitt vant til å nære vår sjel fra en annen manns hånd, må vi ofte stå ved en borttørket bekk mens storelva renner forbi døra uten at vi har lært å drikke.

Da kan vi lett miste sverdet!

Noen unnskylder seg med at de forstår så lite av Guds ord når de leser det. Men får de det utlagt av andre, da forstår de det.

Ja, kom det an på det, hvor mye vi rekker inn i Guds ord slik at vi *forstår* det, da har nok denne tanken noe for

seg. Men det er ikke slik. Mange med klart syn på Guds ord har et ukvasst sverd og taper i kampen. Men mange som lite forstår Bibelen slik at de kan sette sin mening om i ord, de kan eie kraft fra Ordet i ånden og gå fra seier til seier fordi ånden er helliget ved Ordet.

Derfor kan gamle mor som bor i den trangeste fjelldal og som lite forstår og lite får høre, føre Åndens sverd bedre enn den lærdeste teolog og den flinkeste lekpredikant.

Ingen annen enn Gud kunne lage en slik frelsesvei. Det var nok dette Jesus tenkte på da han sa at: «På den tid tok Jesus til orde og sa: Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens herre, fordi du har skjult dette for de vise og forstandige, men åpenbart det for de umyndige. Ja, Far, for slik skjedde det som var deg til behag» (Mat 11:25f).

Du Kristi stridsmann: mist ikke sverdet ditt!

Vår ætt er snusfornuftig og kritisk. Denne snikende sotten smitter også Guds folk. Vi vil forstå alt og vil nødig tro det forstanden ikke fatter. Fra mange prekestoler og lærdomsseter blir troen forvist mer og mer.

Skal ikke vi kristne en dag stå uten sverd uten at vi selv vet om det, må vi bruke Bibelen og gjennom Ordet finne fram til Gud.

Da kan ingen ta Ordet fra oss, for da har vi funnet og fått det Ordet lover oss.

*Fra boken «Ånd og kraft»,
Lunde Forlag, Oslo 1971*

Musikkens hensikt (Del 2)

Av Frank Garlock

LEKSJON 6 forts.

Da israelsfolket hadde kryssset Rødehavet, samlet de seg på den andre siden og sang til Herrens ære. Det er vel den første lovsangen som beskrives i Bibelen: «Da sang Moses og Israels barn denne lovsang for Herren: Jeg vil lovsynge Herren, for han er høyt opphøyet. Hest og rytter styrtet han i havet. Herren er min styrke og min lovsang, han ble meg til frelse. Han er min Gud, og jeg vil prise ham, min fars Gud, og jeg vil opphøye ham» (2Mos 15:1-2). Her ser vi også at emnet for sangen var Herrens frelse, og de sang til Herrens ære, for å opphøye ham. Moses sang ikke om seg selv, om hvor flottelig han var som hadde ført hele folkemengden tørrskodd gjennom havet. Nei, han lovet Gud for *hans* store undergjerninger.

Et annet eksempel på ekte lovsang i Bibelen har vi i første Samuels bok (2:1-2): «Og Hanna bad og sa: Mitt hjerte fryder seg i Herren! Høyt er mitt horn i Herren, vidt opplatt er min munn mot mine fiender, for jeg gleder meg over din frelse. Ingen er hellig som Herren. For det er ingen foruten deg, det er ingen klippe som vår Gud». Hun priser Herren. Han er klippen, det frelsens horn, som hun kunne stole på. Nøden hennes var stor, men til tross for det, lovpriste hun ham som hun visste kunne høre hennes bønn. Det står videre at hun gledet seg i Herrens frelse.

La oss også ta med et kjent eksempel

fra Det nye testamente. Paulus og Silas var kommet til Filippi for å forkynne evangeliet. Men motstanden ble stor: «De førte dem fram for styresmennene og sa: Disse menn skaper stor uro i vår by. De er jøder, og de forkynner skikker som vi ikke har lov til å ta imot eller leve etter, vi som er romere. Folkemengden reiste seg også imot dem. Styresmennene rev da klærne av dem og lot dem hudstryke. Da de hadde gitt dem mange slag, kastet de dem i fengsel, og befalte fangevokteren å passe godt på dem. Da han fikk en slik ordre, satte han dem i det innerste fangerom og satte deres føtter fast i stokken. Men ved midnattstid holdt Paulus og Silas bønn og sang lovsanger til Gud, og fangene hørte på dem. Da kom det med ett et sterkt jordskjelv, så fengslets grunnvoller ristet. Og straks sprang alle dørene opp, og lenkene falt av alle fangene» (Apg 16:20-26).

Til tross for de ytre omstendighetene, forslått og festet til «stokken» i det innerste fangehullet, satt Paulus og Silas og sang lovsanger til Gud, og det midt på natten. Vi skulle tro at smertene og feberen etter de mange slagene fra hudstrykningen var verst da, midt på natten, og at de hadde mer enn nok med å vente på at morgenen skulle opprinne. Men de sang og priserte Gud, står det, midt i den mørkeste natten. Hva forteller det oss? For det første er det nødvendig for oss å lære kristne sanger utenat. Når nøden kommer, blir det som

regel ingen tid til å lete fram og slå opp i ei sangbok. For det andre er det mulig å henvende seg til Herren midt i den verste nød. Og for det tredje legger vi merke til at det settes veldige krefter i sving når vi løfter vår sang opp til Herrens trone og høylydt priser Guds navn. Fangene hørte på dem og fangevokteren ble frelst med hele sitt hus.

Kristen lovsang kan åpne menneskehjertene for Guds ord. Legg merke til at dersom du slår opp i en ordbok, vil du finne at det i de fleste tilfeller, der det i Bibelen er snakk om å synge, er det en sang *til Herren eller til Gud*. Kristen sang blir det ikke før sangen er ledsaget av Guds Ånd og er til ære for Gud. Dette er årsaken til at Paulus og Silas sin sang fikk slike resultater. De henvendte seg til ham som er selve kraftkilden.

Når vi synger for Herren, spesielt når vi er i nød og vanskeligheter, vil det føre til at vi selv blir trøstet, men det kan også lede andre til Jesus. Det fortelles om en fattig enke, som var blitt enke for andre gang, og som var mor til mange barn, at hun en gang hørte en tale der predikanten oppmuntret tilhørerne til å takke Gud for alle ting og synge til hans ære. Hun tenkte nok med seg selv at denne predikanten sikkert hadde erfart lite av nød og vanskeligheter i livet, som kunne tale slik. Men hun bestemte seg for å prøve. En kald vinterdag da hun hadde vasket klær og sto ute og hengte dem på snora, begynte hun å synge sanger om Jesus og frelsen i ham. Det var godt å synge, oppdaget hun, så hun fortsatte med det når hun arbeidet. En dag kom en av nabokonene bort til

henne. Hun hadde lagt merke til sangen, og nå lurte hun på hva hun sang om. Nabokona ble så beveget da hun fikk høre at det var mulig å takke Gud i en så håpløs situasjon, at det endte med at hun måtte få del i den samme frelsen.

Det beste middel mot depresjon, var det én som sa, er å synge for Herren. Ta fram de gode og kjære salmene og sangene, og prøv! Vi har et rikt utvalg. Her nevner vi noen få eksempler:

- Vår Gud han er så fast en borg
- Å, at jeg kunne min Jesus prise
- Velt alle dine veier
- Vær frimodig, redde hjerte
- Se, solens skjønnne lys og prakt
- Min sjel, min sjel, lov Herren
- Hvorfor sørger du, min sjel?
- Sørg du for meg, Fader kjær
- Gud være lovet, min sjel er frelst
- Å, Jesus ditt navn er det beste
- Overmåte fullt av nåde
- Fremad, Kristi hærmenn
- Salige visshet
- Hvor Gud meg fører, går jeg glad
- La meg få høre om Jesus
- Din riksak, Jesus, være skal
- O store Gud, når jeg i undring aner

Vi kunne nevnt så mange, mange flere. Dette er bare et lite knippe (Utvalget er forsiktig tillempet den norske tradisjon. Red. anm.). Lær dem utenat, og syng med frimodighet! Den kvinne vi nevnte, som kom på psykiatrisk sykehus på grunn av rockemelodiene som plaget henne, lærte seg etter hvert 50 sanger utenat. Nå synger hun på disse når satan angriper. Hun har allerede er-

fart at det hjelper.

Du vil snart oppdage at det ikke finnes noen bedre måte å ære Gud på, og samtidig jage mismotet på dør, enn å synge til Lammets pris og ære.

Et fint motto for livet kan være dette: «Jeg vil lovsynge Herren så lenge jeg lever, jeg vil synge for min Gud så lenge jeg er til. Måtte min tale være til behag for ham! Jeg vil glede meg i Herren!» (Sal 104:33-34).

Har du forresten lagt merke til at Jesus gjerne vil ta del i sangen og synge sammen med deg? Det er kanskje en fremmed tanke, men mon tro om det ikke er det som menes med verset vi nevnte innledningsvis, i den første leksjonen:

«Herren din Gud er midt iblant deg, en helt som frelser. Han fryder seg over deg med glede, han tier i sin kjærlighet, *han jubler over deg med fryderop*» (Sef 3:17). Uttrykket «han jubler over deg med fryderop» kan oversettes: «han jubler *sammen* med deg med fryderop».

Da har vi sett i disse leksjonene at Gud er lovsangens kilde, at lovsangen var til fra evighet av, og at Gud er musikalsk. Vi har sagt at musikken har et budskap. Deretter kom vi inn på at musikken lyder, og hvordan musikken er oppbygd, er et viktig anliggende. Videre har vi pekt på hvor nødvendig det er at evangeliet forkynnes. Musikken i seg selv kan ikke frelse noen, det er det bare ordet om Jesus som kan, men den kan være en god ledsager slik at hjertene åpnes og blir mottagelige for budskapet. Musikken påvirker oss, og noe av det vakreste Gud har gitt oss, er musikken.

Hva vi mennesker sier og mener om sang og musikk, er sekundært. Alt må være underlagt det Bibelen lærer. Det er det viktigste. Til syvende og sist er det bare Guds ord som kan veilede oss i spørsmålet om hva som er god og dårlig musikk. Se etter om det som er tatt fram i disse leksjonene stemmer med Guds ord! I Ordet vil du få all den hjelp og den veiledning du trenger videre.

Gud ville så gjerne allerede her i tiden gi oss en forsmak på lovsangen som venter Guds barn i himmelen. Apostelen Johannes (Åp 15:2-3) skriver: «Og jeg så noe som lignet et hav av glass, blandet med ild. De som hadde seiret over dyret og dyrets bilde og over tallet for dyrets navn, så jeg stå ved glasshavet, med Guds harper i hånd. De synger Guds tjener Moses' sang og Lammets sang, og sier: Store og underfulle er dine gjerninger, Herre Gud, du Allmektige! Rettferdige og sanne er dine veier, du folkenes konge».

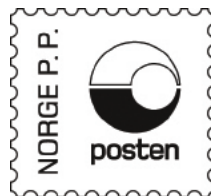
Skal vi lære å kjenne den ekte sangen og musikken, må vi følge Bibelens anvisning og ikke glemme mottoet for disse leksjonene (Ef 5:10): «Prøv da hva som er til behag for Herren!»

Utdrag fra en serie videoopptak på spansk, «El lenguaje de la música».

Oversettelse og skriftlig bearbeidelse ved Ingar Gangås, Mosvik, januar 2017.

Dette er siste artikkel i serien.

Returadresse:
Lov og Evangelium
Skreåvegen 90,
4440 Tonstad

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseendring!

«Min sjel, lov Herren!»

Av C. Skovgaard-Petersen

«Min sjel, lov Herren, og alt som i meg er, love hans hellige navn!»

Salme 103:1

Denne salme av David er en herlig salme å slutte det gamle året med. Den kommer inn på alt det som bør røre seg i et menneske, som ydmykt og våkent vil gå inn i det nye året i Jesu navn.

Først gir den – i klassiske uttrykk – et *overblikk* over Guds mange slags velgjerninger (v.1-6). Så følger et *tilbakeblikk* over Guds nådige styrelse i fortiden, som er en eneste langmodig, tilgivende kjærlighet uten grense (v.7-13). Så minner den om at menneskelivet bare er et flyktig *øyeblikk* som snart er forbi, mens Herrens misunnhet varer evig (v.14-18). Og sist gir den et *framblikk*. Hva som enn skjer, står Guds trone fast, og hans rike hersker over alle ting (v.19-22). Og alt dette – både overblikk og tilbakeblikk, livet som et øyeblikk og det korte framblikk – er fra først til sist båret av lov og takk og pris.

Når du derfor på årets siste dag ser deg tilbake, så takk Gud for alt det han har gjort mot deg i tiden som gikk. Be ham om tilgivelse for de mange ganger da du tankeløst eller egenrådig krysset *hans* tanker med deg og dine, og finn din trøst i at Herren «går ikke alltid i rette og gjemmer ikke på vrede evinnelig (v.9). Men «som en far forbarmer seg over sine barn, forbarmer Herren seg over dem som frykter ham» (v.13). Og når du ser framover, og allting kanskje ser mørkt og truende ut, så hvil i forvissningen om at «Herren har reist sin trone i himmelen, og hans rike hersker over alle ting» (v.19). Verden kan gjøre hva den vil. For Gud lever, og Gud styrer. – Ja, Gud skje lov!

Så bland frimodig din røst i englenes og all skapningens store lovsangskor, og syng av hjertet:

«Min sjel, lov Herren, og alt som i meg er, love hans hellige navn!»

*Fra «Livet under nåden»,
Ansgar Forlag, Oslo 1987*